

brugsforeninger er saare vanskeligt i de enkelte Tilfælde at godtgøre dette, er det klart, at den nuværende Tilstand volder Indgreb i den legitime Handel, og Forslagets § 8 gaar der for ud paa at bestemme, at for saa vidt de omhandlede Foreninger drive Virksomhed fra aaben Bod eller lignende Forretningslokale, ville de i næringsretlig Henseende være at anse som Selskaber med begrænset Ansvar og være pligtige at tage Næringsadkomst. I Forbindelse hermed fastsætter Lovforslagets § 49 nærmere Regler for Virksomheden af de Foreninger, der ikke betragtes som næringsdrivende, efter hvilke Regler bl. a. disse Foreninger skulle være uberettigede til at afsætte eller fordele Brændevin eller Vin, hvorhos Foreningens Bestyrer ikke maa drive Handelsnæring eller noget Næringsbrug, der svarer til Foreningens Virksomhed. Udvalget har imidlertid fundet det tvivlsomt, om Bestemmelsen i § 8, hvorefter disse Foreninger skulle betragtes som næringsdrivende Selskaber med begrænset Ansvar, for saa vidt de drive deres Virksomhed fra aaben Bod eller lignende Forretningslokale, kan anses for fyldestgørende, og har i Endringsforslagene Nr. 22 og 23 søgt paa anden Maade at drage Grænsen mellem de egentlige og rene Produktions- og Forbrugsforeninger, der ikke kunne anses for næringsdrivende, fordi deres Virksomhed overhovedet ikke er rettet paa Erhverv, og Foreninger, der vel fremtræde som Produktions- og Forbrugsforeninger, men i Virkeligheden tillige drive Handels- eller anden Næringsvirksomhed. I denne Henseende bemærker Udvalget følgende: For saa vidt Andels- eller lignende Foreninger kun inden for Grænserne af Landbo- og Husflid beskæftige sig med Bearbejdelsen og Afsetningen af Varer, som ere Genstand for Frihandel (jfr. Lovforslagets § 2 Nr. 2 og 3), falde deres Virksomhed overhovedet ikke ind under Reglerne for bunden Næring, medmindre de opløbe Varerne, som de bearbejde, i Købstaden eller forhandle Produktet fra aaben Bod. Det samme gælder, naar de Varer, som disse Foreninger bearbejde, vel ikke ere Genstand for Frihandel, men Foreningen indskrænker sig til at fordele Pro-

duktet mellem Foreningens Medlemmer. Lige saa lidt falder ind under Begrebet Næringsdrift den Virksomhed, som bestaar i forælles Regning at indløbe Varer af hvilken som helst Art til Fordeling udelukkende mellem Foreningens Medlemmer; vor nugældende Lovgivning (Lov 2den Juli 1870 § 4) har dog fra denne sidste Regel gjort en Undtagelse, for saa vidt Forbrugsforeninger fordele Brændevin blandt Medlemmerne, da de i saa Fald ere pligtige til at løse Næringsbevis og svare Afgift efter de Regler, der ere gældende for Brændevinshandel paa det Sted, hvor Foreningen har Hjemsted. Af nærliggende, nærmest til Fremme for Udrueligheden sigtende Grunde fastholder Lovforslagets § 49 denne Undtagelse, der dog her fremtræder i Form af et Forbud imod, at Foreningerne, der ikke betragtes som næringsdrivende, besatte sig med Fordeling eller Afsetning af Brændevin og Vin — et Forbud, som Flertallet formener, at man bør fastholde, men som dog efter den Maade, hvorpaa Endringsforslaget Nr. 22 er affattet, maa fremtræde paa en anden Maade og gives en anden Virkning end stet i Lovforslagets § 49. Det findes derhos rettest paa et Sted at give udtømmende Regler for de omhandlede Foreningers Virksomhed, saaledes som stet er ved de af Flertallet foreslaede ny §§ 8 og 9.

Udvalget har den Anskuelse, at det, som skal fremme Haandværkstandens kraftige Udvikling i Kampen mod Storindustrien, foruden Hjærnelse af de foran fremhævede Ulemper og Ubilligheder, først og fremmest maa være Sammenslutning og en saadan Organisation, at nærmest ved Haandværkerens eget Initiativ, men saa vidt muligt dog tillige ved Støtte fra Statens Side de spredte Kræfter samles i det Formaal at hæve Dygtigheden og forøge Modstandskraften samt Evnen til at tage Konkurrencen op. Udvalget antager ogsaa, at det er i Erkendelse heraf, at der i Lovforslagets Afsnit VII. aabnes Afgang til at erholde Stadsfæstelse paa frivillige Foreninger mellem de næringsdrivende, sigtende til at gøre disse Foreninger til Organer for Medlemmernes faglige Selvstyre og til at sætte dem